

FITXA IDENTIFICATIVA**DADES DE L'ASSIGNATURA**

Codi: 36641
Nom: Divulgació d'informació científica i tecnològica
Cicle: Grau
Crèdits ECTS: 4,5
Curs acadèmic: 2026-27

TITULACIONS

Titulació	Centre	Curs	Període
1334 - Grau en Periodisme	Facultat de Filologia, Traducció i Comunicació	4	Primer quadrimestre

MATÈRIES

Titulació	Matèria	Caràcter
1334 - Grau en Periodisme	Periodisme especialitzat	OBLIGATÒRIA

COORDINACIÓ

DOMINGUEZ ROMERO MARTIN

SAPIÑA GARCIA LUCIA

RESUM

En aquesta assignatura, que pertany al mòdul de matèries obligatòries, s'introdueix l'alumnat en les complexes relacions existents entre la ciència i els mitjans de comunicació a l'hora de divulgar el coneixement científic i tecnològic. Igualment es realitza una aproximació a la història de la divulgació científica, per tal d'ensenyar els recursos i tècniques emprades en els diferents estils divulgatius. Al mateix temps, una part de les classes es dedica al conreu dels gèneres científics i de divulgació, per tal que l'alumnat es familiaritze amb la terminologia, documentació i fases de la producció científica. Aquesta activitat es complementa amb l'estudi dels recursos de la divulgació científica en altres mitjans, com el televisiu, radiofònic o les xarxes socials.

L'objectiu de l'assignatura és dotar l'alumnat d'una formació teòrica i pràctica de les principals eines de divulgació de l'activitat científica, però també conscienciar de la necessitat que, com a futur periodista, participe de l'actualitat científica i la considere una part fonamental de la cultura.

A més, a través de les lectures, pràctiques i explicacions s'aborden temes com la crisi climàtica, les energies renovables, la protecció de la salut, la conservació mediambiental i de la biodiversitat, els estereotips de gènere i altres desigualtats en ciència, aspectes íntimament relacionats amb diversos

Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS).

CONEXEMENTS PREVIS

RELACIÓ AMB ALTRES ASSIGNATURES DE LA MATEIXA TITULACIÓ

No s'ha especificat restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

ALTRES TIPUS DE REQUISITS

Es recomana que l'alumnat tinga un bon coneixement dels gèneres periodístics.

COMPETÈNCIES / RESULTATS D' APRENENTATGE

1334 - Grau en Periodisme

Capacitat i habilitat d'exposar raonadament idees, a partir dels fonaments de la retòrica i de l'argumentació, així com de les tècniques comunicatives aplicades a la persuasió.

Capacitat i habilitat per a buscar, seleccionar, contextualitzar i jerarquitzar qualsevol tipus de font o document (escrit, sonor, visual, etc.) d'utilitat per a l'elaboració i processament d'informació, així com per al seu aprofitament comunicatiu persuasiu o de ficció i entreteniment.

Capacitat i habilitat per a recuperar, organitzar, analitzar i processar informació i comunicació amb la finalitat de ser difosa, servida o tractada per a usos privats o col·lectius a través de diversos mitjans i suports o en la creació de produccions de qualsevol tipus.

Capacitat per a actuar defenent una cultura de la pau i respectant els drets fonamentals en els processos de la comunicació, en concret la igualtat entre dones i hòmens en tots els tractaments informatius, interpretatius, sígnicos, dialògics i opinatius de la comunicació.

Capacitat per a buscar, seleccionar, llegir, interpretar i analitzar textos i documents tant escrits com audiovisuals (capacitat analítica, sintètica i crítica) .

Conèixer els aspectes socials, històrics, econòmics i culturals dels contextos propis i aliens rellevants.

Que els estudiants hagen demostrat posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé descansa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi.

Que els estudiants manifesten respecte solidari per les diferents persones i pobles del planeta, així com coneixement dels grans corrents culturals en relació amb els valors individuals i col·lectius i respecte pels drets humans.

Que els estudiants sàpien aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseïsquen les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seua àrea d'estudi.

Que els estudiants siguen capaços d'obtindre i seleccionar la informació i les fonts rellevants per a la solució de problemes i l'elaboració d'estratègies.

Que els estudiants siguen capaços de treballar en equip, de comunicar les pròpies idees i d'integrar-se en projectes comuns destinats a l'obtenció de resultats.

Que els estudiants tinguen la capacitat d'arreglar i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seua àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguen una reflexió sobre temes rellevants d'índole social, científica o ètica.

Que els estudiants tinguen la capacitat i la creativitat necessàries per a assumir riscos expressius i temàtics en el marc de les disponibilitats i terminis de la producció comunicativa, aplicant solucions i punts de vista fundats en el desenvolupament dels projectes.

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. Introducció al pensament científic

Concepte i mètodes de la ciència. Definicions de divulgació de la ciència. Síntesi del conflicte entre ciència i periodisme. Més enllà de les dues cultures. Noms científics, sigles, acrònims, tecnicismes, neologismes. Tipus d'estudis i nivells d'evidència científica.

2. Percepció social de la ciència

La circulació del coneixement científic. Els models de la comunicació de la ciència. L'article científic. Publicació del coneixement i la seua divulgació: el paper de les Unitats de Cultura Científica. Fonts de documentació. Els perills de la desinformació en ciència.

3. Estudi dels gèneres periodístics en la divulgació de la ciència

La notícia i la crònica científica: formes i consells. L'entrevista en ciència: la decodificació del llenguatge científic. El reportatge com a forma de divulgació de la ciència. L'article d'opinió sobre temes científics i la ressenya de llibres divulgatius. Principals columnistes científics: recursos argumentatius i retòrics.

4. Història dels principals divulgadors

El renaixement i els precursors. Galileu i la divulgació del model heliocèntric. La Il·lustració i el cultiu de la ciència. Charles Darwin i la divulgació. La divulgació científica en el s XX. La dona en la ciència.

5. El documental científic

Estudi dels principals documentals de divulgació de la ciència: claus i recursos. Storytelling. Programes de

divulgació científica en televisió. La divulgació de la ciència en l'entreteniment: pel·lícules i sèries, podcasts i xarxes socials.

6. Museologia i divulgació de la ciència

Història dels museus de ciència. Principals estratègies expositives i comunicatives. Crítica museològica en la divulgació de la ciència. Anàlisi dels centres divulgatius i el seu paper en la popularització del pensament científic. Els museus de ciència en les xarxes socials. Les col·leccions científiques de la Universitat de València.

Aquest pla de continguts es plasmarà en el següents resultats d'aprenentatge:

- Identificar, analitzar i capacitar per a la construcció d'estratègies comunicatives de la informació política, social, cultural, econòmica i científica.
- Aplicar una visió crítica (capacitat d'anàlisi, comprensió i interpretació) sobre els temes que alimenten el periodisme polític, social, cultural, econòmic i científic-tecnològic.
- Identificar el coneixement dels principals debats contemporanis vinculats a l'àmbit polític, social, cultural, econòmic, científic i tecnològic, així com els debats de caràcter local-comarcal (debats territorials) i les formes d'expressió i argots que s'han utilitzat en la seua construcció pública.
- Analitzar críticament els elements i les estratègies comunicatives en la cobertura mediàtica de crisis i catàstrofes mediambientals, polítiques, socials i sanitàries.
- Organitzar coneixements sobre els fonaments del periodisme especialitzat en diferents temàtiques, els seus mètodes i perspectives d'investigació.
- Classificar els elements que estan en la gènesi i configuració de l'actualitat política i social, així com les principals corrents teòriques que analitzen i estudien el periodisme polític, científic i social.

VOLUM DE TREBALL (HORES)

ACTIVITATS PRESENCIALS

Activitat	Hores
Teoria	30,00
Aula informàtica	15,00
Total hores	45,00

ACTIVITATS NO PRESENCIALS

Activitat	Hores
Assistència a altres activitats	0,00
Elaboració de treballs individuals o en grup	0,00
Estudi i treball autònom	22,50
Preparació de classes	30,00
Preparació d'activitats d'avaluació	15,00

Resolució de casos pràctics	0,00
Total hores	67,50

METODOLOGIA DOCENT

Classes teòriques

Activitats presencials: classes magistrals i pràctiques en l'aula d'informàtica (35% de ECTS)

Classes pràctiques

Activitats no presencials: preparació i elaboració de treballs individuals i/o en grups, estudi i desenvolupament de proves (65 % de ECTS)

AVALUACIÓ

Primera convocatòria

L'avaluació continua constarà de 3 parts diferenciades:

- Treball divulgatiu sobre un tema d'actualitat científica (30 % sobre la nota final)
- Pràctiques de classe (30 % sobre la nota final)
- Examen teòric dels continguts exposats a classe (40 % sobre la nota final)

Criteris d'avaluació

- Treball divulgatiu: es valorarà la capacitat d'abordar un tema de divulgació de la ciència i la tecnologia, així com la d'aplicar els coneixements vistos a classe

- Teoria: es valorarà l'aprenentatge de les diferents estratègies comunicatives de la divulgació de la ciència

- Pràctiques: es valorarà l'aptitud de l'alumne per a desenvolupar amb èxit les diferents modalitats dels gèneres relacionats amb la difusió científica.

- La realització presencial de les pràctiques (fixades el primer dia en el calendari acadèmic) és obligatòria per tal de poder aprovar l'assignatura.

La superació de l'assignatura requereix aprovar amb 5 punts sobre 10 cadascuna de les tres parts de l'avaluació.

Segona convocatòria

L'alumnat que curse l'avaluació continua i que en alguna o diverses parts no arribe a la nota requerida podrà recuperar-la en segona convocatòria. La nota de les parts aprovades es guarda de primera a segona convocatòria. En cap cas es poden guardar d'un curs per a un altre.

L'alumnat que no haja pogut seguir l'avaluació continua s'examinarà dels continguts teòrics i entregarà en la data que fixe la professora el treball individual de divulgació. En aquest cas l'avaluació serà la següent:

- Treball divulgatiu sobre un tema d'actualitat científica (40 % sobre la nota final)
- Examen teòric dels continguts exposats a classe (60 % de la nota final)

Per a superar l'assignatura s'haurà d'obtenir almenys 5 punts sobre 10 en cadascuna de les dues parts.

El sistema general de qualificacions seguirà la normativa de la Universitat de València aprovada pel Consell de Govern del dia 30 de maig de 2017. ACGUV 108/2017.

Honestedat acadèmica

L'honestedat intel·lectual és vital en les comunitats acadèmiques, i per a la justa avaluació del treball de l'estudiantat. Tots els treballs presentats en aquest curs han de ser d'autoria original. No s'admetran treballs en els quals es faça ús de col·laboració fraudulenta o la composició amb l'ajuda d'intel·ligència artificial (ChatGPT o altres).

En cas de comprovar-se plagi en un treball d'avaluació d'un estudiant, aquest es podrà puntuar amb la qualificació numèrica de zero i suposar la suspensió de la convocatòria, amb independència del procediment disciplinari que es pugui incoar i, si escau, de la sanció que siga procedent d'acord amb la legislació vigent.

També es consideraran faltes greus, i per tant poden suposar la suspensió immediata de la convocatòria, copiar o facilitar la còpia de treballs entre alumnat del grau; accedir irregularment o apropiar-se anticipadament del contingut d'una prova o examen; facilitar o procurar l'apropiació, alteració o destrucció posterior del contingut o dels resultats d'una activitat avaluable i la suplantació de la persona en exàmens. Quan es detecten les faltes greus assenyalades en aquest punt, la docent haurà de comunicar-lo a la coordinació del Grau.

La presentació de treballs i/o exàmens amb faltes d'ortografies o ortotipogràfiques i/o errors de sintaxi, coherència o redacció serà penalitzat i pot arribar a suposar la suspensió de la prova.

BIBLIOGRAFIA

Bàsiques

Calvo Hernando, M. (2005). *Nuevos escenarios y desafíos para la divulgación de la ciencia*. Fundación Universidad Autónoma de Madrid.

De Semir, V. (2016). *La divulgación científica*. UOC.

Gregory, J. & Miller, S. (2000). *Science in public*. Perseus Publishing.

León, B. (2024). *Grandes comunicadores de la ciencia: de Galileo a Rodríguez de la Fuente*. Comares.

Russell, N.J. (2010). *Communicating science*. Cambridge University Press.

Complementàries

Bellés, X. (2023). *Una mirada nova. El naixement de l'entomologia. Mètode*.

Cortiñas, S. (2009). *Història de la divulgació científica*. Eumo Editorial

León, B. (1999). *El documental de divulgación científica*. Paidós.

Ramentol, S. (2000). *Els silencis de la ciència*. Edicions 3i4.

Revuelta, G., León, B., López-Goñi, I., Pérez, M., & Sanz, E. (Coords.) (2025). *Comunicando ciencia con ciencia*. Debate/Fundación Lilly.

Russell, B. (1989). *La perspectiva científica*. Ariel.